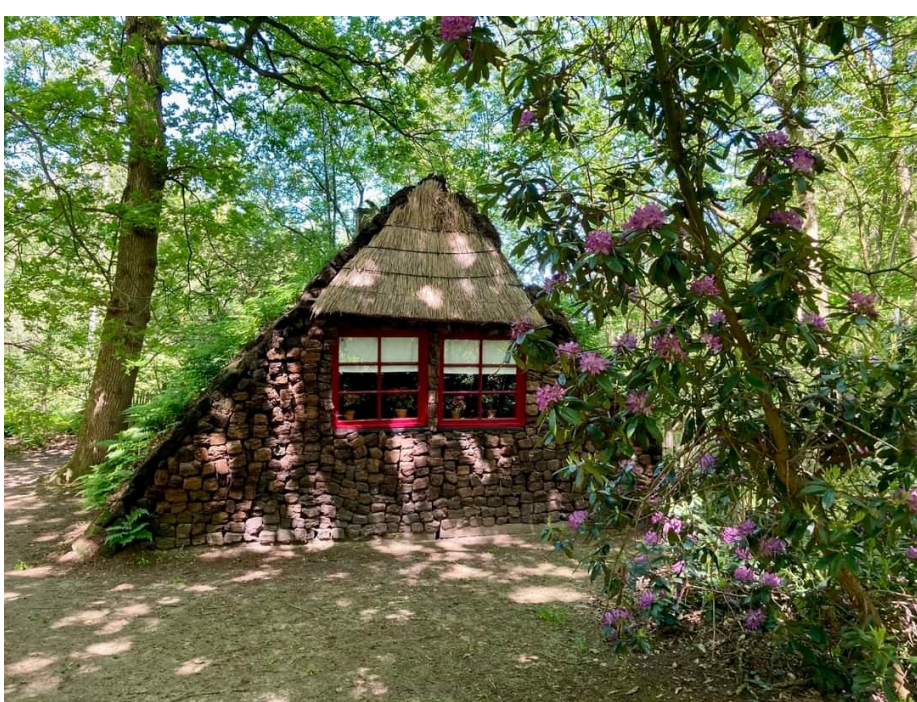

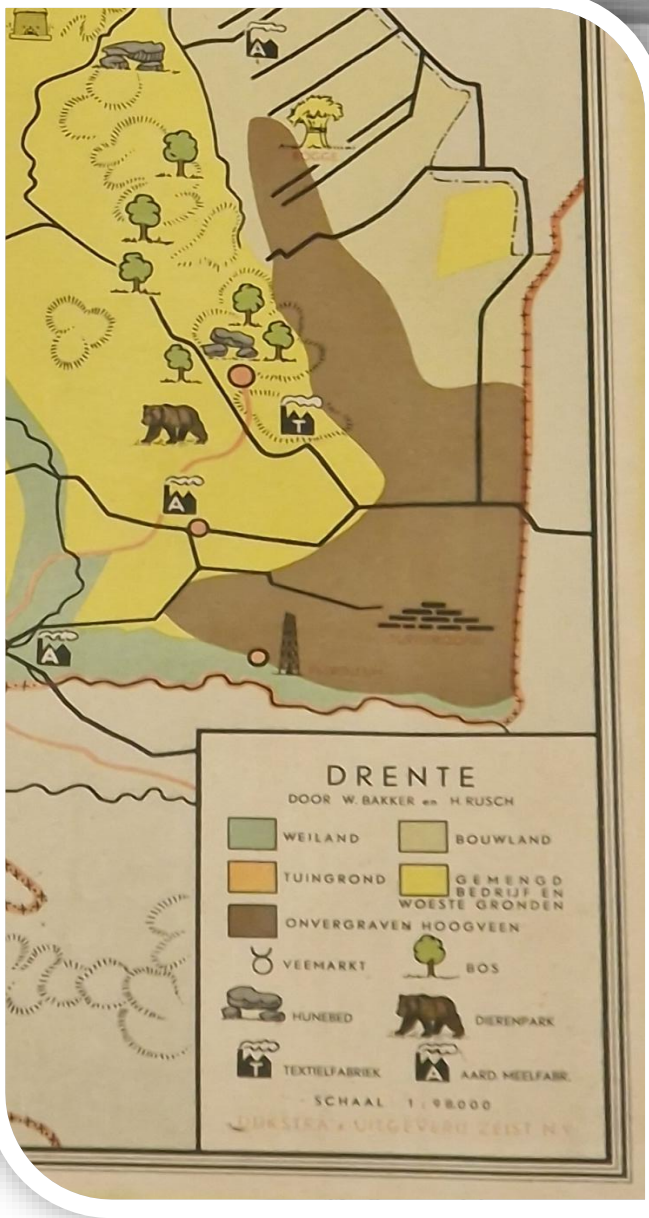
Het verhaal van Geert

**VEEN
PARK**

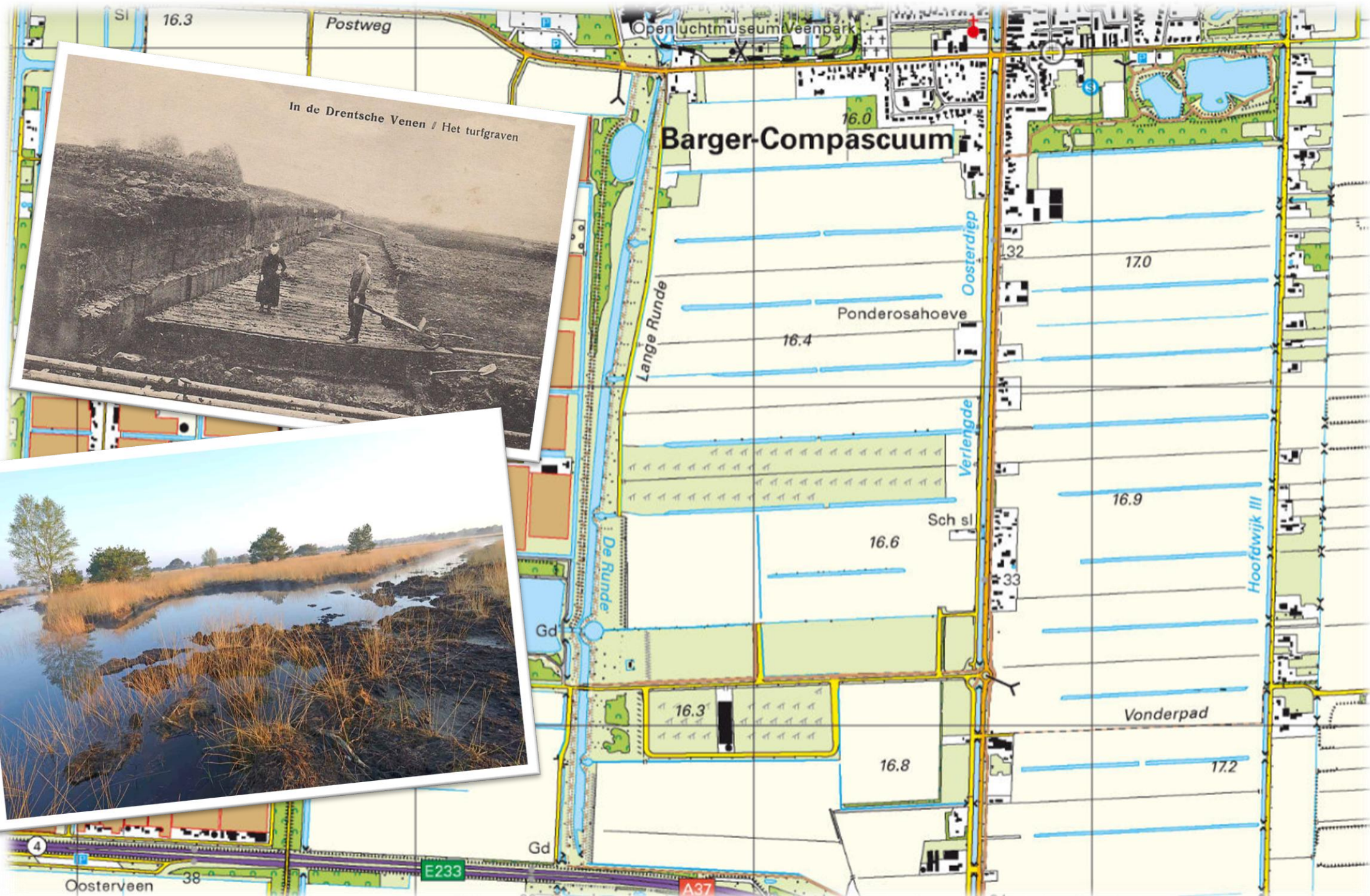

**VEEN
PARK**

**VEEN
PARK**

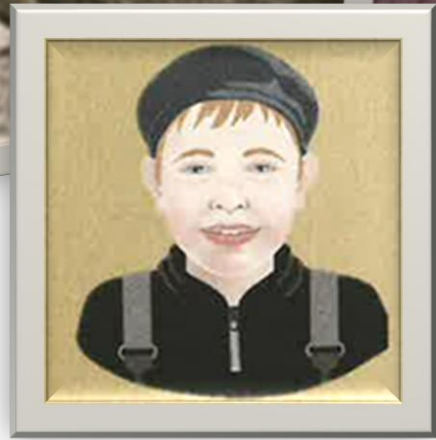

**VEEN
PARK**

**VEEN
PARK**

**VEEN
PARK**

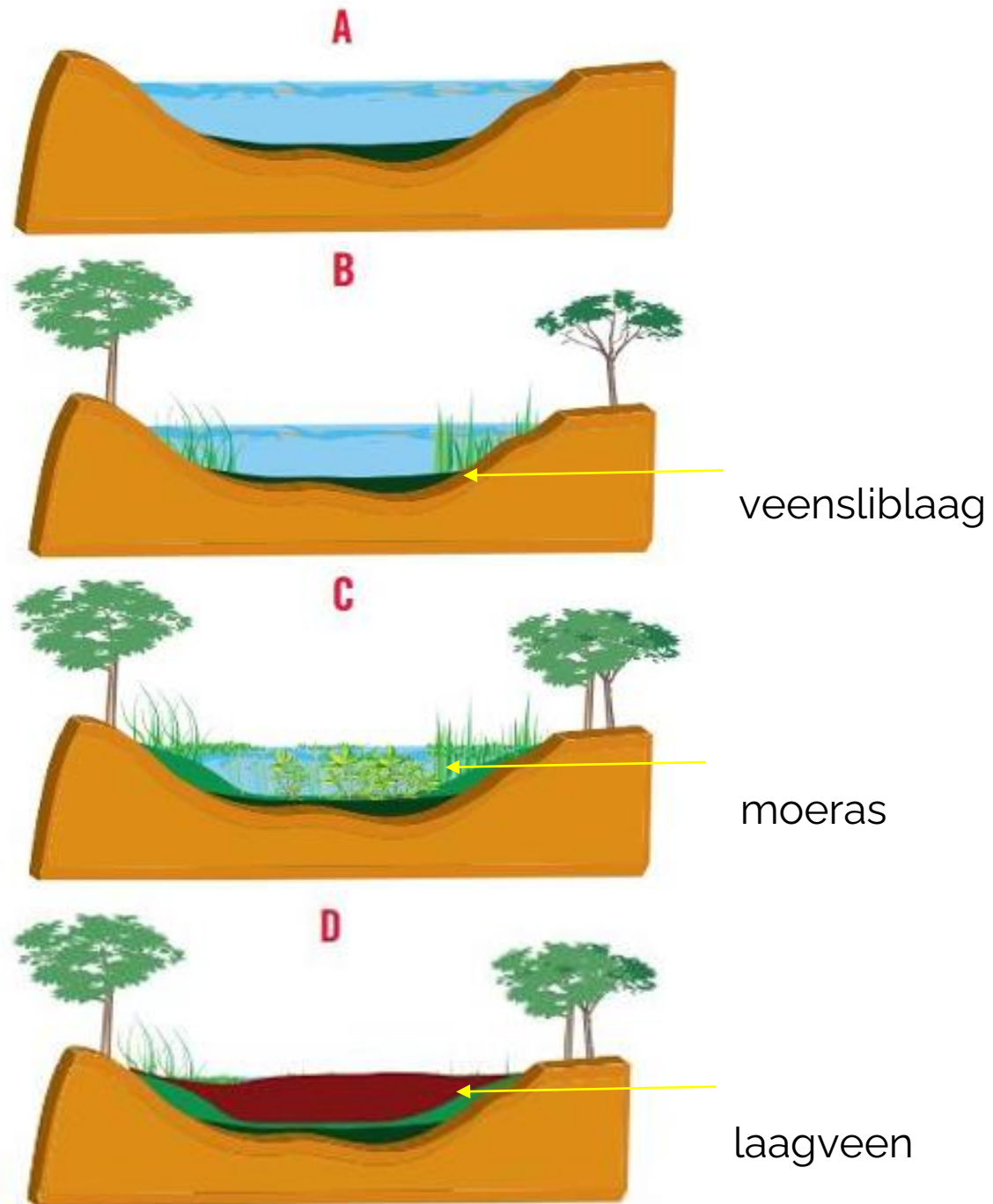

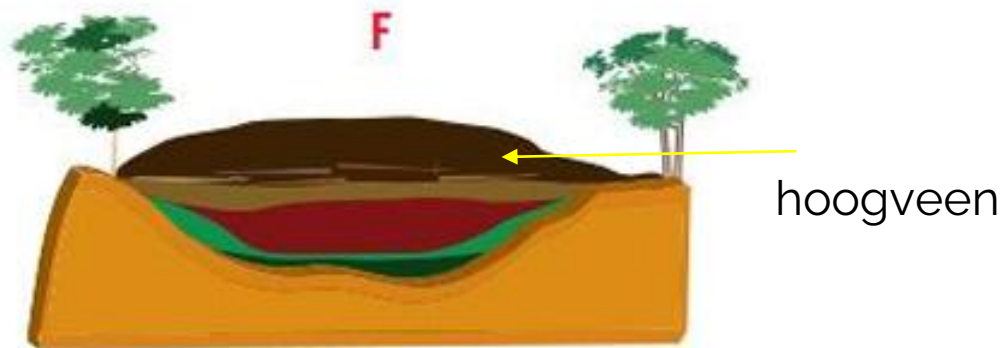
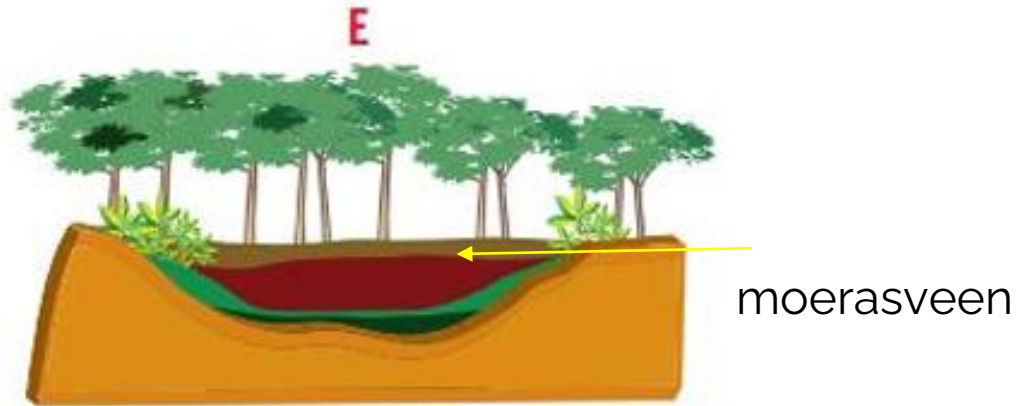
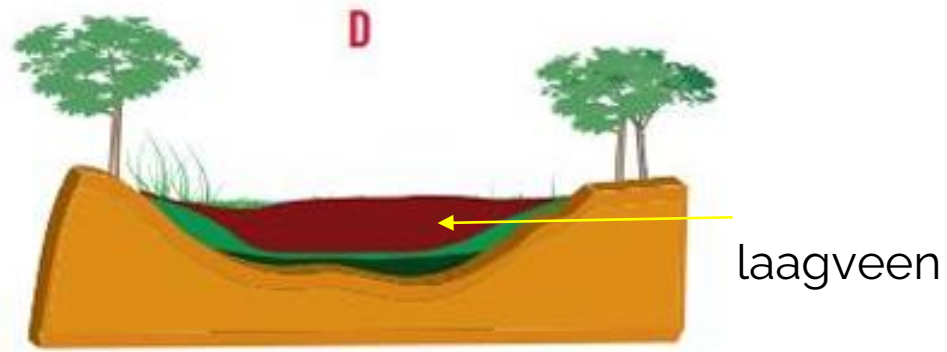
**VEEN
PARK**

Ontstaan van laagveen

Ontstaan van hoogveen

Uit het dagboek van Geert:

10 juli 1909

Het was zes uur in de morgen. Mijn vader was om half vier al vertrokken om turf te graven. Mijn moeder hoorde ik in de kamer rondscharrelen; de ringen van het fornuis rammelden. Ik wist dat zij nu kleine brokjes turf op het rooster in de kachel brokkelde, daar omheen wat dikkere brokken, een beetje petroleum erop en de kachel brandde. Ze bakte pannenkoeken voor vader en maakte boterhammen voor hem en haarzelf klaar. Moeder zette dan thee voor ons en ook een bakje voor haarzelf.

Tijdens het bakken van de pannenkoeken, moest moeder voor ons ook nog boterhammen snijden en smeren. Waren er nog vijf minuten over, dan werden die gebruikt om een knoop te naaien aan een rokje of bloesje. Mijn moeder werkte tot half vier op het zetveld, waar de turven te drogen werden gezet. De vrouwen en meisjes moesten de turven keren om ze goed te laten drogen. Ze was tegen vier uur thuis. Zo zou het ook vandaag gaan.

Als oudste bleef ik vier dagen thuis om op de kleinsten te passen. Mijn zus van zeven ging al naar school. Op maandag deed moeder de was, dan mocht ik ook naar school. Zaterdags ging ik ook tot twaalf uur naar school. Moeder moest dan schrobben en boenen en paste dan op de kinderen.

Ik hoorde mijn moeder om zeven uur de deur uitgaan. Ze nam de geit mee. Ze zou de geit onderweg ergens vastbinden. Als die zijn buik vol gegeten had, nam ze hem 's middags weer mee naar huis.

Nauwelijks was ze weg of ik was uit bed. Een broek aan, wat water in het gezicht gooien en dan naar buiten. Een hengel gezocht en vissen in het kanaal voor huis. Dat kon mooi zolang mijn broertje en zusjes nog sliepen. Mijn oudste zus kon zichzelf wassen en aankleden, de kleinen moest ik helpen. We dronken een kop thee en aten snel onze boterhammen.

Het was iedere dag, van negen tot twaalf, hetzelfde: de kinderen naar buiten sturen, de po legen in het mestgat, de bedden opmaken, de vloer vegen en aardappels schillen; bijna een emmer vol. Vaak ging ik ook kool snijden, want dat aten we nog wel eens.

Als moeder thuis kwam had ik de thee klaar. Ze ging verder met zorgen dat het eten klaarkwam, de geiten melken, tafel dekken, want om zes uur kwam vader thuis. We gingen vroeg slapen, want we moesten weer vroeg op. Om acht uur was het helemaal stil in huis en sliep iedereen. Dat was de gewone gang van zaken.

**VEEN
PARK**

Ga je mee terug in de tijd?